

CA

THE INSTITUTE OF
CHARTERED ACCOUNTANTS
OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

05204 - මූලික කළමනාකරණ ගණකාධිකරණය සහ ව්‍යාපාර මූල්‍ය
ගිණුම්කරණ සහ ව්‍යාපාර සහතික පත්‍ර විභාගය - II
2012 සැප්තැම්බර්

ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය

පිළිතුරු අංක 01

(අ) සීමාසහිත සොෆ්ට් ටෝයිස් සමාගමේ 2009 වර්ෂයේ කාර්තූ හතර සහ 2012 වර්ෂයේ ප්‍රථම කාර්තුව සඳහා වන, කාලීන වෙනස්වීම්හි බලපෑම ඉවත්කළ (de-seasonalised) විකුණුම් ප්‍රමාණයන් ගණනය කිරීම.

විස්තරය	2009				2012
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1
කාර්තූමය තථ්‍ය විකුණුම් ප්‍රමාණයන් (ඒකක '000)	150	162	240	390	270
කාර්තූමය විකුණුම් %	75%	75%	100%	150%	75%
කාලීන වෙනස්වීම්හි බලපෑම ඉවත්කළ විකුණුම් (ඒකක '000) උදා: 200 Q ₁ = (150 ÷ 75) x (100) = 200	<u>200</u>	<u>216</u>	<u>240</u>	<u>260</u>	<u>360</u>

(ආ) 2009 ප්‍රථම කාර්තුව සහ 2012 ප්‍රථම කාර්තුව අතර කාලපරිච්ඡේදය සඳහා වන සාමාන්‍ය විකුණුම් වර්ධන අනුපාතය ගණනය කිරීම.

2009 Q ₁ = 200 (ඒකක '000 න්)	2012 Q ₁ = 360 (ඒකක '000 න්)
$R = [(360-200)^{(1/12)}] - 1 = \underline{5\%}$	

(ඇ) (i) 2012/2013 වර්ෂය සඳහා වන කාර්තූමය විකුණුම් ඒකක ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම

(ඒකක '000 න්)

වර්ෂය	කාර්තුව	කාලීන වෙනස්වීම්හි බලපෑම ඉවත්කළ විකුණුම් - කාර්තූමය 5% වර්ධනය යටතේ	කාලීන විකුණුම් %	කාර්තූමය විකුණුම්
2012	Q2	(360) x (1.05) = 378	75%	284
2012	Q3	(378) x (1.05) = 397	100%	397
2012	Q4	(397) x (1.05) = 417	150%	625
2013	Q1	(417) x (1.05) = 438	75%	328
මුළු එකතුව				1,634

(ii) ආසන්න 100,000 ට මුළු විකුණුම් ප්‍රමාණය, ඒකක = 1,600,000

(ඈ) (i) 2012/2013 සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන ඇසුරුම් ගණන = (1,600,000 ÷ 800)
= ඇසුරුම් 2,000

(ඇ) (ii) X සහ Y යන සැපයුම්කරුවන් දෙදෙනාට අදාළ වන ප්‍රශස්ත ඇණවුම් ඒකක ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම.

ප්‍රශස්ත ඇණවුම් ඒකක ප්‍රමාණය

$$OOQ = \sqrt{\frac{2Q * CO}{CU * CC\%}}$$

වාර්ෂික අවශ්‍යතාවය (Q) = ඇසුරුම් 2,000

X සැපයුම්කරුට අදාළව, ඇණවුමක් සඳහා වන පිරිවැය = රු. 10,000

Y සැපයුම්කරුට අදාළව, ඇණවුමක් සඳහා වන පිරිවැය = රු. 8,700

ඒකකයක පිරිවැය = රු. 160,000

තොග පවත්වාගැනීමේ වාර්ෂික පිරිවැය (CC) = ඇසුරුමක ගැනුම් පිරිවැයෙන් 10%

$$= (160,000) \times (10\%) = \text{රු. } 16,000$$

X සැපයුම්කරු සඳහා වන ප්‍රශස්ත ඇණවුමක ප්‍රමාණය :

$$OOQ = \sqrt{\frac{2 \times 2,000 \times 10,000}{160,000 \times 0.1}} = \underline{\underline{\text{ඇසුරුම් } 50}}$$

Y සැපයුම්කරු සඳහා වන ප්‍රශස්ත ඇණවුමක ප්‍රමාණය :

$$OOQ = \sqrt{\frac{2 \times 2,000 \times 8,700}{(160,000 \times 0.1 \times (1 - 2,000/5,000))}} = \underline{\underline{\text{ඇසුරුම් } 60}}$$

(ඉ) X සහ Y සඳහා වන, ඇණවුම් පිරිවැය සහ මුළු තොග පවත්වා ගැනීමේ පිරිවැය ගණනය කිරීම.

X සැපයුම්කරු සඳහා:

වාර්ෂික ඇණවුම් පිරිවැය = $(2000/50) \times 10,000 = \text{රු. } 400,000$

වාර්ෂික තොග පවත්වාගැනීමේ පිරිවැය = $(50/2) \times 16,000 = \text{රු. } 400,000$

මුළු පිරිවැය = රු. 800,000

Y සැපයුම්කරු සඳහා :

වාර්ෂික ඇණවුම් පිරිවැය = $(2,000/60) \times 8,700 = \text{රු. } 290,000$

වාර්ෂික තොග පවත්වාගැනීමේ පිරිවැය = $(60/2) \times 16,000 \times (3/5) = \text{රු. } 288,000$

මුළු පිරිවැය = රු. 578,000

(iii) නිර්දේශය :

සැපයුම්කරුවන් දෙදෙනාටම අදාළ ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීමේ පිරිවැය සමාන හෙයින්, ඇණවුම් පිරිවැය සහ තොග පවත්වාගැනීමේ පිරිවැය පදනම් කරගනිමින්, අදාළ මිලදී ගැනීම Y සැපයුම්කරු වෙතින් කළයුතුය.

- (ඊ) තෝරා නොගත් සැපයුම්කරු, එනම් X, රීසින් සිය සැපයුම්, සමාගමට ආකර්ශණය වීමට නම් අනුගමනය කළයුතු වන උපාය මාර්ග:
- (i) ඉහතින් ගණනය කර පෙන්වන ලද පිරිවැය වෙනස ඉවත්වී යන පරිදි, තම විකුණුම් මිල අඩුකිරීම.
  - (ii) ප්‍රමාණ වට්ටම් ක්‍රමයක් හඳුන්වාදීම (මිලදීගන්නා ප්‍රමාණය මත වන වට්ටම් ක්‍රමයක්)
  - (iii) ගැණුම්කරුට ද්‍රව්‍ය සැපයීමේදී, එය යම් කාලයක් සඳහා, වෙළඳ ණයක් වන පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම.
  - (iv) ගැණුම්කරුගේ ඇණවුම් පිරිවැය අඩුවීම පිණිස, ප්‍රවාහන, පැටවුම්, බැම්, යන සේවාවන් නොමිලයේ කරදීම.

පිලිතුරු අංක 02

(අ) එක් එක් මෙට්ට වර්ගය සඳහා වන අයවැයගත විවලය සහ ස්ථාවර කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය ගණනය කිරීම.

	කුඩා මෙට්ට	විශාල මෙට්ට
මෙට්ටයක් සඳහා වන ද්‍රව්‍ය භාවිතය (කිලෝග්‍රෑම්)		
කුඩා මෙට්ට: (රු. 30,250,000 ÷ 12,100) ÷ රු. 200 = 12.50	12.50	-
විශාල මෙට්ට (රු. 40,700,000 ÷ 11,000) ÷ රු. 200 = 18.50	-	18.50

(ආ) i. අයවැය ගත විවලය කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය ගණනය කිරීම.

	කුඩා මෙට්ට	විශාල මෙට්ට
අගෝස්තු මාසය - තථ්‍ය නිෂ්පාදනය (මෙට්ට එකක)	12,100	11,000
අයවැයගත ද්‍රව්‍ය භාවිතය - කිලෝග්‍රෑම්		
(30,250,000 ÷ රු. 200)	151,250	
(40,700,000 ÷ රු. 200)		203,500
මුළු විවලය කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය = (රු. 50 x ද්‍රව්‍ය කි.ග්‍රෑ.)	7,562,500	10,175,000
අයවැයගත, මෙට්ටයක් සඳහා වන, විවලය කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය : (මුළු විවලය කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය ÷ අගෝස්තු තථ්‍ය නිෂ්පාදනය)	625.00	925.00

(ආ) ii. අයවැයගත ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය ගණනය කිරීම.(ඒකකයක් සඳහා වන)

	රු.
මුළු කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය	32,037,500.00
විවෘත කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය - කුඩා (12,100 x 625)	(7,562,500.00)
විවෘත කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය - විශාල (11,000 x 925)	(10,175,000.00)
නිෂ්පාදනයට අන්තර්ග්‍රහණය කෙරෙන ස්ථාවර කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය	<u>14,300,000.00</u>
ස්ථාවර කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය අන්තර් ග්‍රහණය කිරීම	
මුළු ස්ථාවර කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය	<u>14,300,000.00</u>
අයවැයගත ඉම පැයගණන :	
කුඩා මෙට්ට් සඳහා : (4,840,000 ÷ 200)	පැය 24,200
විශාල මෙට්ට් සඳහා : (6,600,000 ÷ 200)	පැය 33,000
	<u>පැය 57,200</u>
අයවැයගත, පැයක පිරිවැය (14,300,000 ÷ 57,200)	රු. 250.00

	කුඩා මෙට්ට්	විශාල මෙට්ට්
<u>මුළු ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය</u>		
(රු. 250 x 24,200)	6,050,000	-
(රු. 250 x 33,000)	-	<u>8,250,000</u>
	<u>6,050,000</u>	<u>8,250,000</u>
අයවැයගත ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය (ඒකකයක)		
කුඩා = (6,050,000 ÷ 12,100) (රු.)	500.00	
විශාල = (8,250,000 ÷ 11,000) (රු.)		750.00

(ඇ) දැනට භාවිතවන අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ, 2012 සැප්තැම්බර් මාසය සඳහා වන ලාභ ප්‍රකාශය

	රු'000
විකුණුම් : කුඩා (ඒකකයක මිල = රු. 6,000) (ඒකක 12,000)	72,000.00
විශාල (ඒකකයක මිල = රු. 8,500) (ඒකක 10,500)	89,250.00
මුළු විකුණුම්	161,250.00
අඩුකලා : විකුණුම් පිරිවැය (පෙර වැඩ - 01)	
කුඩා = රු. 4,025 x 12,000	(48,300.00)
විශාල = රු. 5,975 x 10,500	(62,737.50)
දළ ලාභය	50,212.50
විකුණුම් සහ බෙදාහැරීම් පිරිවැය, මුළු විකුණුම් අගයෙන් 2%	(3,225.00)
පරිපාලන සහ වෙනත් පොදු කාර්ය පිරිවැය	(10,000.00)
කමිහල් ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැය, අධි අන්තර්ග්‍රහණය (පෙර වැඩ - 02)	1,475.00

පුරෝකභවය කල ශුද්ධ ලාභය		38,462.50
(පෙර වැඩ - 01)	කුඩා මෙට්ට (ඒකකයකට) රු.	විශාල මෙට්ට (ඒකකයකට) රු.
ද්‍රව්‍ය (උදා: කුඩා 12.5 කි.ග්‍රෑම් x රු. 200)	2,500.00	3,700.00
ඉම පිරිවැය (උදා: කුඩා 24,200 ÷ 12,100 x රු. 200)	400.00	600.00
විවලය කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය	625.00	925.00
ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය	500.00	750.00
ඒකකයක මුළු පිරිවැය	4,025.00	5,975.00

පෙර වැඩ - 02)	කුඩා මෙට්ට(ඒකක)	විශාල මෙට්ට(ඒකක)
2012 සැප්තැම්බර් - නවැය නිෂ්පාදනය	11,750	10,800
අඩුකලා සාමාන්‍ය මාසික නිෂ්පාදනය	10,000	10,000
අධි / (උන) නිෂ්පාදනය - ඒකක	1,750	800
ඒකකයක ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය අනුපාතය	500	750
කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය, අධි අන්තර්ග්‍රහණය රු:	875,000	600,000

(අ) ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ, 2012 සැප්තැම්බර් මාසය සඳහා වන ලාභ ප්‍රකාශය පිළියෙල කිරීම.

විකුණුම්- කුඩා (මිල = රු. 6,000) x(අැස්තමේන්ත විකුණුම් ඒකක 12,000)	<u>72,000.00</u>
- විශාල(මිල = රු. 8,500) x(අැස්තමේන්ත විකුණුම් ඒකක 10,500)	<u>89,250.00</u>
මුළු විකුණුම්	161,250.00
අඩුකලා: විකුණුම් හා බෙදාහැරීම් පිරිවැය (මුළු විකුණුම් මිලෙන් 2% බැගින්)	<u>(3,225.00)</u>
ශුද්ධ විකුණුම්	<u>158,025.00</u>
අඩුකලා: විකුණුම් පිරිවැය	
කුඩා = (2,500+400+625) x(ඒකක 12,000)	(42,300.00)
විශාල = (3,700+600+925) x(ඒකක 10,500)	<u>(54,862.50)</u>
මුළු දායකය	60,862.50
ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය (10,000 x500)+(10,000 x750)	(12,500.00)
පරිපාලන සහ වෙනත් පොදු කාර්ය පිරිවැය	<u>(10,000.00)</u>
පුරෝකභවය කල ශුද්ධ ලාභය	<u>38,362.50</u>

(ඇ)(i) ඉහත පිළිතුර (ආ) සහ (ඇ) අතර වෙනස සැසඳීම.

ලාභයේ වෙනස = 38,462,500 - 38,362,500 = රු. 100,000

	කුඩා (ඒකක)	විශාල (ඒකක)
ආරම්භක තොගය, ඒකක වලින්	500	250
මාසය තුළ නිෂ්පාදනය	11,750	10,800
	12,250	11,000
අඩුකලා : විකුණුම්, ඒකක	(12,000)	(10,500)
අවසාන තොගය, ඒකක	250	550
තොගයේ වැඩිවීම / (අඩු වීම)(රුදා: කුඩා : = 11,750-12,000 = (250)	(250)	300
ඒකකයක් සඳහා වන ස්ථාවර කමිහල් පොදු කාර්ය පිරිවැය අනුපාතිකය	500	750
නිෂ්පාදිතයන් දෙකෙහි ලාභ වෙනස රු:	(125,000)	225,000
ශුද්ධ වෙනස = (ලාභය : රු. 225,000) + (පාඩුව : රු. 125,000)	= රු. 100,000	

(ඇ)(ii) ලාභයේ වෙනසට හේතු :

ලාභයේ වෙනසට හේතුව වන්නේ ආරම්භක සහ අවසාන තොගයන්හි වටිනාකමේ වෙනසයි. අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ, තොග වටිනාකම තුළ, අදාළ කමිහල් පොදුකාර්ය පිරිවැය ඇතුළත් වුවද, ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ වටිනාකම සිදු නොවේ.

(ඉ) අලෙවි කළමනාකරුගේ යෝජනාව වරෙන්ට, අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමයට පක්ෂවන තර්ක.

- (i) ස්ථාවර නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය රහිතව, නිෂ්පාදනයක් පවත්වාගෙන යා නොහැකිය. ඒ අනුව, අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමයෙහිදී, එකී නිෂ්පාදන පොදුකාර්ය පිරිවැය, නිෂ්පාදිතයෙහි අන්තර්ගත වේ. එහෙත් ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමයෙහිදී, එම පොදුකාර්ය පිරිවැය , අදාළ කාලපරිච්ඡේදය හා සම්බන්ධ පිරිවැය ලෙස සැලකේ.
- (ii) නිෂ්පාදනය ස්ථාවරව නිබ්‍යදී විකුණුම් උච්චාවචනය වන තත්වයක් යටතේ, අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ, ශුද්ධ ලාභයේ උච්චාවචනය වීම, ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමයේදීට වඩා අඩුය.
- (iii) ඉදිරි කාලපරිච්ඡේදයකදී අපේක්ෂිත, කාලීන විකුණුම් වර්ධනයක් අපේක්ෂාවෙන් සිදුකරන, අඛණ්ඩ නිෂ්පාදනය සමඟ නිමි භාණ්ඩ තොග රැස්කිරීමකදී, පෙන්නුම් කෙරෙන ව්‍යාජ ලාභ ගණනයක් සිදුවීමේ අවදානම, අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ වලකාගත හැකිය.
- (iv) අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය යටතේ, ස්ථාවර පිරිවැය නිෂ්පාදනයට අන්තර්ග්‍රහණය කෙරෙන හෙයින්, කළමනාකරණයට නිවැරදි මිල තීරණය කිරීමේ නිගමනයන්ට පැමිණිය හැකිවේ. එමගින්, උණ මිල නියම කිරීමක් සිදුවිය හැකිවීමේ අවදානම මඟ හැරේ.

- (v) බඳුකරණයේදී සහ ගණකාධිකරණය වාර්තකරණ ප්‍රමිතයන්හිදී, ආදායම් ජනනයට අදාල වන සියළුම අදාල පිරිවැය සැලකිල්ලට ගතයුතු වන හෙයින්, අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය, එම අවශ්‍යතාවයන්ටද අනුරූප වේ.
- (vi) අන්තර්ග්‍රහණ පිරිවැය ක්‍රමය, එකිනෙක නිෂ්පාදිතයේ ලාභය වෙන් වෙන් වශයෙන් ගණනය කිරීමට උපකාරී වන අතර, ආන්තික පිරිවැය ක්‍රමය උපයෝගී වන්නේ දායකය ගණනය කිරීම සඳහායි.

පිළිතුරු අංක 03

A කොටස

(අ) අරමුදල් රැස්කිරීම සඳහා යොදාගත හැකි විවිධ ක්‍රම.

(i) සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කිරීම.

දැනට සිටින සමාගමේ කොටස් කරුවන්ට සීමාවන පරිදි හිමිකම් නිකුතුවක් සඳුකිරීම හෝ අලුතින් කොටස්කරුවන්ද ඇතිවන පරිදි, ඔවුන්ටද කොටස් මිලදී ගත හැකිවන නව කොටස් නිකුතුවක් සිදුකිරීම.

(ii) වරණීය කොටස් නිකුත් කිරීම.

වරණීය කොටස් නිකුත් කිරීම ද, හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය වැඩිකර ගැනීම සඳහා වන තවත් ක්‍රමයකි. මෙම කොටස නිකුත් කිරීම, එක් අංශයකින් සලකා බලන විට ණය ලබාගැනීමකට සමාන වේ. එසේ වනුයේ, වරණීය කොටස්, නිශ්චිත හා ස්ථාවර වාර්ෂික ලාභාංශයකට හිමිකම් ලබන හෙයින්.

(iii) ණයකර නිකුත් කිරීම

මෙම මූලාශ්‍රය, වරණීය කොටස් නිකුත් කිරීමකට සමානවේ. එසේවුවත් මෙමගින් ලබාගැනෙන අරමුදල්, ණය ප්‍රාග්ධනය යටතට ගැනේ. ණයකර යනු පොදු මහජනතාවගෙන් හෝ වෙනත් ආයතනික මූලාශ්‍රවලින් ණය ගැනීමේ ක්‍රමවේදයකි.

(iv) දිගුකාලීන බැංකු ණය ලබාගැනීම

සමාගමට, බැංකුවකින් දිගුකාලීන ණයක් ලබාගැනීමට අයදුම් කලහැකිය. මේ අනුව බැංකුව විසින්, අදාල ව්‍යාපෘතිය ඇගයීමකට භාජනය කරනු ලැබ, වාර්ෂික ස්ථාවර පොලී අනුපාතිකයක් යටතේ එකී ණය ලබාදීම පිලිබඳ තීරණයකට එළඹෙනු ඇත. බැංකුවක් ණයක් ලබාදීමේදී, එසේ දෙනු ලබන ණයට අදාලව සුරකුම් / ඇපකර ඉදිරිපත් කරන ලෙස දැන්වීම සාමාන්‍ය දෙයකි.

(v) මූල්‍ය කල්බඳු වැඩ පිලිවෙලක් ඇතිකර ගැනීම.

සමාගමට, යන්ත්‍රෝපකරණ අවශ්‍යතාවය සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටසක් වශයෙන් සපුරා ගැනීමට අවශ්‍ය අරමුදල් අවශ්‍යතාවය, දිගුකාලීන මූල්‍ය කල්බඳු ගිවිසුමක් හා සම්බන්ධ වැඩ පිලිවෙලක් ඇතිකර ගැනීම මගින් සපුරාගත හැකිය.

(ආ) එකිනෙක ක්‍රමයෙහි ඇති ප්‍රතිලාභ.

(i) සාමාන්‍ය කොටස් නිකුත් කිරීම.

- ලාභාංශ ගෙවීමේ නියත බැඳීමක් නැත. ලාභ ඇතොත් පමණක් ලාභාංශ ගෙවිය හැකිය.
- අරමුදල් ලබාගැනීම සඳහා සුරකුම් / ඇප ඉදිරිපත් කිරීමක් අවශ්‍ය නොවේ.
- "සමාගමේ ණය / හිමිකම් ප්‍රාග්ධන අනුපාතිකය" මෙම මූලාශ්‍රයෙන් අරමුදල් ලබාගැනීම තුළින් වඩාත් ශක්තිමත් වේ.
- ආපසු ගෙවීමේ අවශ්‍යතාවයක් පැන නොනගී.

(ii) වරණීය කොටස් නිකුත් කිරීම.

- වරණීය කොටස් හිමියන්ට, ජන්ද බලය නොමැති හෙයින්, දැනට සිටින කොටස් හිමියන්ට සිය පාලන බලය (Controlling Power) ඒ අයුරින්ම පවත්වා ගෙන යා හැකිය.
- සුරකුම් / ඇප අවශ්‍ය නොවේ.
- මේවා නිදහස් කළ හැකි වරණීය කොටස් නම්, සමාගමට එකී නිදහස් කිරීමේ කාලය තීරණය කළ හැකිය.

(iii) ණයකර නිකුත් කිරීම.

- කොටස් නිකුත් කිරීමකට වඩා පහසුවන අතර, වැයවන කාලයද අඩුය.
- හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය, මෙමගින් වෙනස් නොවන හෙයින් සමාගමේ පාලන බලයට අදාළව මෙම ක්‍රමයට ණය ලබාගැනීමෙන් බලපෑමක් සිදු නොවේ.
- ණය කර සඳහා ගෙවන පොලී මුදල, බදුකරණයේදී අවකරණයක් ලෙස ඉඩදෙන බැවින්, ණයකර යටතේ දැරෙන මූල්‍ය පිරිවැය, සාපේක්ෂව අඩුය.

(iv) දිගුකාලීන බැංකු ණයක් ලබාගැනීම.

- හිමිකම් ප්‍රාග්ධනය, මෙමගින් අරමුදල් ලබාගැනීමකින් වෙනස් නොවන හෙයින්, සමාගමේ පාලන බලයට බලපෑමක් සිදු නොවේ.
- මේ සඳහා ගෙවන පොලිය, බදුකරණයේදී ඉඩදෙන අවකරණයක් වන හෙයින්, මේ යටතේද දැරෙන මූල්‍ය පිරිවැය සාපේක්ෂව අඩුය.
- අඩු වාරිකයකින් ණය ආපසු ගෙවීමට හැකිවන පරිදි, ණය ආපසු ගෙවීමේ කාලය දීර්ඝකර ගැනීමට බැංකුව සමඟ කතිකාකර ගත හැකිය.

(v) මූල්‍ය කල්බදු වැඩ පිලිවෙලක් යොදාගැනීම.

- හිමිකම් ප්‍රාග්ධනයට මෙමගින් බලපෑමක් සිදු නොවන හෙයින් සමාගමේ වර්තමාන කොටස් හිමියන්ගේ පාලන බලයටද බලපෑමක් ඇති නොවේ.
- කල්බදු වාරිකය , බදුකරණයේදී ඉඩදෙන දීමනාවක් වේ.
- අනෙකුත් දිගුකාලීන ප්‍රාග්ධන මූලාශ්‍රවලට වඩා, මෙම මූලාශ්‍රය යොදාගැනීම වඩාත් පහසුවේ.

(අූ) සීකෙම් සමාගමේ මූල්‍ය අවශ්‍යතා තත්වයන් සපුරාගැනීම සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය ක්‍රම.

- (i) කාලීන අරමුදල් අවශ්‍යතා පියවා ගැනීම සඳහා කෙටිකාලීනව, වැඩිපර බැංකු අයිරා පහසුකමක් ලබාගැනීම.
- (ii) කෙටි කාලීන ණය ලබාගැනීම.
- (iii) මිලදී ගැනීම් සඳහා වන වෙළඳ ණය හිමියන් සමග කතිකාකර, ඔවුන්ට කලයුතු නියමිත ගෙවීම් ප්‍රමාද කර ගැනීමට පියවර ගැනීම.
- (iv) මුදල් වට්ටම් හෝ වෙනත් දිරිමත් කිරීමේ ක්‍රම හඳුන්වා දීම මගින් වෙළඳ ණය ගැනියන්ගෙන් නියමිත මුදල් අප්‍රමාදව ලබාගැනීමට පියවර ගැනීම.
- (v) සිය වෙළඳ ණයගැනියන්ට අදාළ ලැබිය යුතු මුදල් ලැබීම පිලිබඳ පමාට පියවා ගැනීම පණිස මූල්‍ය සමාගමක් සමග කතිකා කර, එම ණය මත ණය අත්තිකාරම් මුදල් ලබාගැනීමට කටයුතු කිරීම.(for factoring of debtors)

(අූ) **B - කොටස**

සී ග්‍රැඩ්ස් සමාගමේ බැඳුම්කර සඳහා වන කල් පිරීමේදී ලැබෙන ඉපැයුම් අනුපාතිකය ගණනය කිරීම.

PV = ගෙවීම් කුපනයන්හි වටිනාකමේ වර්තමාන අගය + බැඳුම්කරයේ සඳහන් අගයේ වර්තමාන අගය.

$$PV = C [(1 - (1+r)^{-n})/r] + MV/(1+r)^n$$

නිවැරදි වට්ටම් අනුපාතිකයට ආසන්න වේ යයි අනුමාන කරන වට්ටම් අනුපාතික දෙකක් යොදා ගනිමින් IRR ගණනය කිරීම.

12% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ :

$C = 1,000 * 16\% / 2 = \mathbf{Rs.80}$

MV = රු: **1,000**

$PV = 80 [(1 - (1+6\%)^{-20})/6\%] + 1000/(1+6\%)^{20}$

$PV = (80 * 11.4699) + (1000/3.207) = 917.60 + 311.80$

රු. **1,229.40**

14% වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ :

$PV = 80 [(1 - (1+7\%)^{-20})/7\%] + 1000/(1+7\%)^{20}$

$PV = (80 * 10.594) + (1000/3.869)$

$PV = 847.52 + 258.42$

රු. **1,105.94**

6% (අර්ධ- වාර්ෂික) වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ NPV = 1,229.40 - 1,150.00 = 79.40
 7% (අර්ධ- වාර්ෂික) වට්ටම් අනුපාතිකය යටතේ NPV = 1,105.96 - 1,150.00 = (44.04)
 වට්ටම් අනුපාතික දෙක අතර වෙනස = 7 - 6 = 1%
 වට්ටම් අනුපාතික දෙක අතර 1% වෙනසට අදාළ NPV වෙනස = (79.40) - (44.04) = 123.44
 මෙම ආසන්න අගයන් දෙක යොදාගනිමින්, ගණිතමය වශයෙන් (interpolation) IRR ගණනය කළහැකිය.

IRR නොහොත් ඉපැයුම් (yield) අනුපාතිකය වනුයේ :

$$IRR = 6\% + ((7\% - 6\%) / (79.40 - (-44.06)) * 79.4) = 6.643\%$$

ඵලදා ඉපැයුම් අනුපාතිකය (අර්ධවාර්ෂික) = 6.643%

වාර්ෂික ඉපැයුම් අනුපාතිකය = $6.643 \times 2 = \underline{13.29\%}$

(ඉ) බැඳුම්කර මිලදී ගැනීමට ප්‍රථම සලකා බැලිය යුතු වෙනත් කරුණු :

- (i) පොලී ප්‍රමාණයේ හදිසි වෙනසක් ඇතිවීමේ හැකියාව - පොලී ප්‍රමාණයෙන් ඉහල යාමේදී බැඳුම්කරයන්හි මිල පහත වැටේ.
- (ii) නිකුත් කරන ආයතනය, එහි ව්‍යාපාර කටයුතුවල ස්වභාවය සහ එම ව්‍යාපාරය නුඹුන්වත්ව පවත්වාගෙන යනු ලැබීමේ හැකියාව ඇගයීමකට භාජනය කළ යුතුය.
- (iii) දැනට පවත්නා උද්ධමන තත්වය සහ පවත්නා ආර්ථික තත්වය.
- (iv) බැඳුම්කර වලින් ලැබෙන පොලිය මත දැනට අයකරන සහ අනාගතයේ අයකළ හැකි බදු ප්‍රමාණයන්.
- (v) බැඳුම්කර සහතිකය, සුරකුමක් ලෙස යොදාගත හැකිද යන්න.
- (vi) බැඳුම්කරයෙන් ලැබෙන ඉපැයුම් අනුපාතිකය, සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය අනුපාතිකයට වඩා වැඩිද යන්න.

පිළිතුරු අංක 04

(අ) මිල අයිලන්ඩ් ට්‍රාන්ස්පෝර්ට් සමාගම
 2012 ජුනි 30 න් අවසන් වන කාර්තුව සඳහා වන ගණනය කිරීම් :

i

ප්‍රවාහන කිලෝමීටරයකට අදාළ ප්‍රමිත ලාභය	=	$\frac{2,000,000}{200,000}$	= රු: 10
විකුණුම් පරිමා විචලතාවය (කි.මී)	=	$\frac{220,000}{10}$	= කි.මී 22,000
තථ්‍ය ප්‍රවාහන කිලෝමීටර් ගණන	=	$200,000 - 22,000$	= කි.මී 178,000

ii

ප්‍රමිත සාප්පු ඉම පැය අනුපාතිකය	=	$\frac{20}{0.02}$	= රු: 1000
පැය 3,600 හි ප්‍රමිත පිරිවැය	=	$3,600 \times 1000$	= රු: 3,600,000
පැය 3,600 හි තථ්‍ය පිරිවැය	=	$3,600,000 - 270,000$	= රු: 3,330,000
පැයක තථ්‍ය සාප්පු ඉම අනුපාතිකය	=	$\frac{3,330,000}{3,600}$	= රු: 925

iii

ඉන්ධන ලීටරයක ප්‍රමිත පිරිවැය	=	$\frac{10}{0.1}$	= රු: 100
ඉන්ධන භාවිත විචලතාවය (ලීටර්)	=	$\frac{320 \times 1,000}{100}$	= 3,200
ප්‍රමිත ඉන්ධන භාවිතය (ලීටර්)	=	$178,000 \times 0.1$	= 17,800
තථ්‍ය ඉන්ධන භාවිතය	=	$17,800 + 3,200$	= ලීටර් 21,000

iv

කි.මී. 178,000 අදාළ ප්‍රමිත,විචලය පොදුකාර්ය පිරිවැය	=	$178,000 \times 15$	= රු: 2,670,000
මුළු විචලය පොදු කාර්ය පිරිවැය විචලතාවය (වාසිමය)	=	$70,000 - 45,000$	= රු: 25,000
දරන ලද තථ්‍ය විචලය පොදුකාර්ය පිරිවැය	=	$2,670,000 - 25,000$	= රු: 2,645,000

(ආ) විවිධ ප්‍රමිති වර්ග විස්තර කිරීම.

ප්‍රධාන ප්‍රමිතින් වර්ග හතරක් දැක්විය හැකිය.

1. ප්‍රශස්ත ප්‍රමිතින් (Ideal standards) - අපතේ යැමි, ප්‍රතික්ෂේප වන නිෂ්පාදිත, අමුද්‍රව්‍ය භාවිතයට ගත නොහැකිවීම්, අකර්මයක්ෂමතා, විදුලිබලය ඇණහිටීම ආදී වශයෙන් වන තත්වයන් අත්නොදකින පරිසරයකට අදාලව තීරණය කරන ප්‍රමිතීන්ය.
2. සාක්ෂාත් කරගත හැකි ප්‍රමිතින්- අපේක්ෂා කලහැකි යම් යම් පාඩු වලට ඉඩදෙමින්, සාක්ෂාත් කරගත හැකිවේ යයි තීරණය කරන තත්වයන් සැලකිල්ලට ගෙන තීරණය කරන ප්‍රමිතීන්.
3. වර්තන ප්‍රමිතීන් - වඩාත් කෙටිකාලයක් සඳහා වර්තන තත්වයන් හි පදනමින් තීරණය කරනු ලබන ප්‍රමිතීන්ය.
4. මූලික ප්‍රමිතීන් - දීර්ඝ කාලයක් නොවෙනස්ව පවත්වා ගැනීමේ අවශ්‍යතා තීරණය කෙරෙන ප්‍රමිතීන්ය.

පිලිතුරු අංක 05

සීමාසහිත මල්ටි ස්ටීට්ස් සමාගම.

පැරණි යන්ත්‍රය භාවිතයට ගැනීමේදී, කේක් ඒකකයක් සඳහා වන ආන්තික පිරිවැය (MC), මුළු පිරිවැය (TC), මුළු අයහාරය (TR), ආන්තික අයහාරය (MR), ආදිය ගණනය කිරීම.

(i)	ඒකකයක ආන්තික පිරිවැය	රු.
	ද්‍රව්‍ය (1,200,000/20,000)	60
	කැලි ඉම අනුපාතය	15
	පුරස්කාර ගෙවීම	15
	ඒකකයක ආන්තික පිරිවැය	90

(ii) ඒකක ගණන q නම්, මුළු පිරිවැය , ශ්‍රිතය (TC function) පහත පරිදි වේ.

TC = (ඒකකයක ආන්තික පිරිවැය) × (q) + මුළු ස්ථාවර පිරිවැය

මුළු ස්ථාවර පිරිවැය = ස්ථාවර නිෂ්පාදන වැටුප් + ස්ථාවර පරිපාලන පිරිවැය =

60,000+90,000 = රු. 150,000/-

TC = 90q + 150,000

ඉල්ලුම ඒකක 1 කින් වැඩිකිරීමට , විකුණුම් මිල රු. 0.003 කින් අඩුකළ යුතු වේ. එනම්, $3/1000$ හෙවත් ඉල්ලුම් වක්‍රයේ බැටුම් වීමේ ස්ථානාවයයි.

ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය ශුණය දක්වා අඩු කිරීමට නම් විකුණුම් මිල 150 විය යුතුය.

එනම් $3 \times 20,000/1,000$ i.e. by Rs. 60 to Rs 150 (= 90 + 60)

ඒ අනුව, පහතට බැටුම් වන ඉල්ලුම් වක්‍රය, මිල අක්ෂය හරහා කැපීයන්තේ මිල රු. 150 වන ලක්ෂ්‍යයේදීය.

ඒ අනුව, P වලින් ප්‍රකාශිත ඉල්ලුම් ශ්‍රිතය වන්නේ,

$$P = 150 - 0.003q$$

ඒ අනුව මුළු අයහාර ශ්‍රිතය (TR function) පහත පරිදි දැක්විය හැකිය.

$$TR = (p) \times (q)$$

$$TR = (150 - 0.003q) \times (q)$$

$$TR = 150q - 0.003q^2$$

ඒ අනුව, ආන්තික අයහාරය ශ්‍රිතය TR ශ්‍රිතය, q වශයෙන් අවකලනය කර ගැනීමෙන් ව්‍යුත්පන්න කරගත හැකිය.

$$MR = 150 - 0.006q$$

(iii) $MC = MR$

ඒ අනුව $90 = 150 - 0.006q$, $q = 10,000$ ඒකක

ප්‍රශස්ත නිමවුම මට්ටමේදී විකුණුම් මිල = $150 - 0.003q = \underline{\text{Rs } 120}$

ප්‍රශස්ත නිමවුම මට්ටමේදී ලාභය = $[(120 - 90) \times 10,000] - 150,000 = \underline{\text{Rs } 150,000}$

(ආ) නව යන්ත්‍රය භාවිතයට ගැනීමේදී , ප්‍රශස්ත නිමවුම් මට්ටම සහ , ඊට අදාළ මිල සහ උපයන ලාභය ගණනය කිරීම.

නව යන්ත්‍රය භාවිතයේදී, ද්‍රව්‍ය පිරිවැය 50% කින් අඩුවේ. එනම්, ඒකකට රු. 30/- කි.

එවිට ඒකකයක ආන්තික පිරිවැය රු. $90 - 30 = \underline{\text{රු } 60}$

ස්ථාවර පිරිවැය ඉහල යාම සිදු වන්නේ යන්ත්‍ර කුලී ගාස්තුවට අදාළ ප්‍රමාණයෙහි එනම් රු. 345,000,

ඒ අනුව ස්ථාවර පිරිවැය = $150,000 + 345,000 = \underline{\text{රු. } 495,000}$

එවිට නව මුළු පිරිවැය ශ්‍රිතය (TC) වනුයේ $TC = 60q + 495,000$

$MR = MC$ වන විට ප්‍රශස්ත නිමවුම :

$60 = 150 - 0.006q$, $q = \underline{15,000}$ ඒකක

ප්‍රශස්ත නිමවුම් මට්ටමේදී විකුණුම් මිල = $150 - 0.003q = \underline{රු. 105}$

ලාභය = $[(105 - 60) \times 15,000] - 495,000 = \underline{රු. 180,000}$

(ඇ) නව යන්ත්‍රය මිලදී ගන්නේද යන්නට අදාළ නිර්දේශය

පැරණි යන්ත්‍රය භාවිතයට ගන්නේ නම් ඉදිරි කාර්තුව සඳහා අපේක්ෂා කළ හැකි ලාභය වන රු. 150,000 ට සාපේක්ෂව, නව යන්ත්‍රය කුලියට ගන්නේ නම් අපේක්ෂා කළ හැකි ලාභය රු. 180,000 කි. ඒ අනුව, නව යන්ත්‍රය කුලියට ගැනීම සුදුසුයයි නිර්දේශ කෙරේ.

(ඈ) ගතවූ කාර්තුවේදී දැරීමට සිදුවූ පාඩුව ඇතිවීමට හේතුවූ කරුණු :

1. ගතවූ කාර්තුවේ නිෂ්පාදනය ඒකක 20,000 කි එහෙත් එය පැවති තත්වයන් යටතේ, අදාළ ප්‍රශස්ත නිමවුම් මෙන් දෙගුණයකි. එම නිසා පරමාන ආර්ථික නොපිරිවැසුම් ඇති වීම, පාඩුවක් අත්දැකීමට හේතුවක් විය හැකිය.
2. 50% ක් තරම් වන ද්‍රව්‍ය පාඩුව, සැලකිය යුතු තත්වයක පැවති හෙයින් එය විශාල වශයෙන් ද්‍රව්‍ය පිරිවැයට අහිතකර ලෙස බලපෑම, තවත් හේතුවක් විය හැකිය.

ප්‍රශ්න අංක 06 සඳහා වන පිලිතුරු

සීමාසහිත බේබි නිඩීස් සමාගම

(අ) දැනට පවත්නා මෙහෙයුම් මට්ටමට අදාළව, මිල අඩු කිරීමට ප්‍රථම, මාසික මෙහෙයුම් ලාභය ගණනය කිරීම.

විකුණුම්	(650*75,000)	(රු. '000) 48,750.00
අඩුකලා: විවලය පිරිවැය	(535*75,000)	(40,125.00)
ස්ථාවර පොදුකාර්ය පිරිවැය		<u>(6,000.00)</u>
මාසික ලාභය - වර්තන මෙහෙයුම් මට්ටම අදාළ		<u>2,625.00</u>

(ආ) යෝජනාව A යටතේ අපේක්ෂා කළහැකි පිරිවැය ඉතිරිය

ඇස් සඳහා බොත්තම් යොදා ගැනීමෙන් වන පිරිවැය ඉතිරිය

		රු.
එක් සෙල්ලම් බඩුවකට විදුරු බොත්තම් 2 ක් යෙදීමේ පිරිවැය	(600/96*2)	12.50
ප්ලාස්ටික බොත්තම් යොදන්නේනම් ඒ සඳහා වන පිරිවැය :		
සෙල්ලම් බඩුවකට ප්ලාස්ටික බොත්තම් 2 ක් යෙදීමේ පිරිවැය	(450/90*2)	(10.00)
සෙල්ලම් බඩුවකට අදාළව පිරිවැය ඉතිරිය	(12.50 - 10.00)	<u>2.50</u>
A යෝජනාවට අදාළ මුළු අපේක්ෂිත පිරිවැය ඉතිරිවීම (2.50) (75,000)		<u>187,500.00</u>

(ආ) යෝජනාව B යටතේ අපේක්ෂා කළහැකි පිරිවැය ඉතිරිය.

රෙදි ආශ්‍රිත පිරවුම් ද්‍රව්‍ය යොදාගැනීමෙන් අපේක්ෂා කළහැකි පිරිවැය ඉතිරිය

රු.

කානිම පිරවුම් ද්‍රව්‍ය යොදා ගැනීමේදී ඒකකයට දැරෙන පිරිවැය 90,000/2,000	45.00
(සෙල්ලම්බඩුවකට ග්‍රෑම් 500 බැගින් යොදා ගැනීමේදී, මෙ.ටොන් 1 කින්, සෙල්ලම්බඩු ඒකක 20,000 ක් පිරවිය හැකිය.)	
පිරවුම් ද්‍රව්‍ය සඳහා වන නව පිරිවැය:	
අපතේ යන රෙදි තේරීමට භාජනය වූ පසු මෙ.ටොන් 1 පිරිවැය (20,000/80%)	25,000.00
මෙ.ටොන් 1 කට අවශ්‍ය අතිරේක ශ්‍රමය	15,000.00
තෝරා කපාගත් රෙදි මෙ.ටොන් 1 ක මුළු පිරිවැය	40,000.00
ඒකකයක නව පිරිවැය ද්‍රව්‍ය සඳහා වන පිරිවැය	
80% ක් වන කානිම පිරවුම් ද්‍රව්‍යවල පිරිවැය (90,000/2,000*80%)	36.00
20% ක් වන තෝරා කපාගත් රෙදිවල පිරිවැය (40,000/2,000*20%)	4.00
පිරවුම් ද්‍රව්‍ය දෙකෙන් ඒකකයක් පිරවීම සඳහා වන නව පිරිවැය.	40.00
ඒකකයක විවලය පිරිවැය ඉතිරිය (රු.45.00- රු.40.00)	5.00
ඒකක 75,000 සඳහා මුළු විවලය පිරිවැය ඉතිරිය (75,000* රු.5.00)	375,000.00
අඩුකලා : අතිරේක ස්ථාවර පිරිවැය	(150,000.00)
යෝජනාව B යටතේ, අපේක්ෂා කළහැකි මුළු පිරිවැය ඉතිරිය	<u>225,000.00</u>

(ආ) මිල අඩුකිරීමෙන් සිදුවන බලපෑම හිලවූ කල හැකිද යන්න පිළිබඳ නිරීක්ෂණ

A සහ B යෝජනා දෙකෙන්ම අපේක්ෂිත ඉතිරිය (187,500 + 225,000)	412,500.00
මිල අඩුකිරීම මත දැරීමට සිදුවන පාඩුව (75,000*20)	(1,500,000.00)
මිල අඩු කිරීම මත දැරීමට සිදුවන පාඩුවෙන් පියවා ගත නොහැකි වන ප්‍රමාණය	<u>(1,087,500.00)</u>
සමාගමට A සහ B යන යෝජනා දෙක යටතේ අපේක්ෂා කළහැකි ඉතිරිම් මගින් මිල අඩුකිරීම මත දැරීමට සිදුවන පාඩුව පියවා ගත නොහැකය.	

(ඇ) මිල අඩුකිරීමෙන් අනතුරුවද, (අ) යටතේ ගණනය කළ ලාභය ඉපයීමට, අලෙවි කළයුතු ඒකක ප්‍රමාණය ගණනය කිරීම.

ඒකකයක, අඩුකරන ලද මිල අඩුකලා ;	(650.00 - 20.00)	රු 630.00
ඒකකයක, වර්තමාන, විචල්‍ය පිරිවැය.	(535.00)	
A යටතේ , ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය ඉතිරිය	2.50	
B යටතේ , ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය ඉතිරිය	<u>5.00</u>	
ඒකකයක නව විචල්‍ය පිරිවැය ඉතිරිය		<u>(527.50)</u>
ඒකකයක , නව දායකය		<u>102.50</u>
නව ස්ථාවර පිරිවැය	(6,000,000 + 150,000)	6,150,000.00
(අ) යටතේ උපයන ලාභය		<u>2,625,000.00</u>
(අ) යටතේ උපයන ලාභය ඉපයීමට අවශ්‍ය දායකය		<u>8,775,000.00</u>
වර්තමාන ලාභ මට්ටම ඉපයීමට, විකිණිය යුතු ඒකක ගණන	(8,775,000/102.50)	<u>85,610</u>

(ඈ) කළමනාකරණයට අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීම සඳහා, C යෝජනාව අනිකුත් යෝජනා දෙක සමග එකට ගෙන ඇගයීම.

මුළු විකුණුම්	(85,000*630)	53,550,000.00
යෝජනා A සහ B යටතේ ඒකකයක විචල්‍ය පිරිවැය		(527.50)
ප්‍රචාරණ යෝජනාව අඩුකල ඒකක විකුණුම් මිලෙන් 2%	(630*2%)	<u>(12.60)</u>
ඒකකයක නව විචල්‍ය පිරිවැය		<u>(540.10)</u>
ඒකක 85,000 සඳහා වන මුළු විචල්‍ය පිරිවැය	(85,000 x 540.10)	<u>(45,908,500.00)</u>
මුළු දායකය	(53,550,000 – 45,908,500)	7,641,500.00
අඩුකලා : නව ස්ථාවර පිරිවැය		<u>(6,150,000.00)</u>
C යෝජනාව යටතේ උපයෙන ලාභය		<u>1,491,500.00</u>

මිල අඩුකිරීම සමඟ, A සහ B යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් ලැබෙන ලාභය	
(2,625,000 - 1,500,000 + 412,500)	<u>1,537,500.00</u>
උපදේශය : යෝජනා C ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසු නොවේ	

පිළිතුරු අංක 07

සීමාසහිත ඕල් කෙම් (පුද්ගලික) සමාගම මාසික ලාභ ප්‍රකාශය

(අ)		රසායනද්‍රව්‍ය A	රසායනද්‍රව්‍ය B	රසායනද්‍රව්‍ය C	මුළු ගණන රු.
	කිලෝ ග්‍රෑමයක විකුණුම් මිල රු.	170.00	240.00	310.00	
	නිමවුම් ප්‍රමාණය ඊකක	50,000	30,000	15,000	
	පිරිවැටුම රු.	8,500,000.00	7,200,000.00	4,650,000.00	20,350,000.00
	අතරු නිෂ්පාදනයේ විකුණුම් $(100,000 \times 0.03) \times 40$				120,000.00
	බද්ධ පිරිවැය				
	අමුද්‍රව්‍ය X 80% සඳහා : $(100,000 \times 80\% \times 85)$				(6,800,000.00)
	අමුද්‍රව්‍ය Y 20% සඳහා : $(100,000 \times 20\% \times 150)$				(3,000,000.00)
	අපනය දහනය කිරීමේ පිරිවැය $(100,000 \times 2\% \times 140)$				(280,000.00)
	ඉම පිරිවැය				(1,040,000.00)
	මුළු පොදු කාර්ය පිරිවැය, ක්ෂයවීම් රහිතව				(1,200,000.00)
	මසකට ක්ෂයවීම් $(26Mn-5Mn) \div$ මාස 60				(350,000.00)
	සමාගමේ මාසයක ශුද්ධ ලාභය				7,800,000.00

(ආ) නිපදවනු ලබන එකිනෙක රසායන ද්‍රව්‍යයේ ඊකක පිරිවැය ගණනය කිරීම.

(i)	මුළු බද්ධ පිරිවැය	12,670,000.00
	අඩුකලා : අතරු නිෂ්පාදන අලෙවිය	(120,000.00)
	මුළු බද්ධ පිරිසැකසුම් පිරිවැය	12,550,000.00

	රසායන ද්‍රව්‍ය A	රසායන ද්‍රව්‍ය B	රසායන ද්‍රව්‍ය C	මුළු ගණන
විකුණුම් පිරිවැය (රු.)	8,500,000.00	7,200,000.00	4,650,000.00	20,350,000.00
බද්ධ පිරිවැය විභාජනය අනුපාතය	85.00	72.00	46.50	203.50
බද්ධ පිරිවැය විභාජනය රු.:	5,242,014.74	4,440,294.84	2,867,690.42	12,550,000.00
නිමවුම් ප්‍රමාණය (ඊකක)	50,000	30,000	15,000	95,000
නිමවුම මත ඊකකයක බද්ධ පිරිසැකසුම් පිරිවැය	104.84	148.01	191.18	-

(ii) බද්ධ පිරිවැය විභාජනය කිරීම සඳහා අලෙවි වටිනාකම යොදාගැනීමේ යෝග්‍යතාවය

- රසායන ද්‍රව්‍ය විකුණුම් මිලගණන් එකම මට්ටමක නොපවතී.
- පිරිවැය විභාජනය කලයුත්තේ , ඒ ඒ රසායනයෙන් ලබාගන්නා ප්‍රතිලාභ පදනම් කර ගනිමිනි .
- විභාජනය සඳහා නිමවුම්හ බර යොදා ගැනීමේ ක්‍රමය භාවිතයෙන්, උපයාගැනෙන ප්‍රතිලාභ නොසලකා හැරේ.
- නිමවුම්හ බර යොදාගැනීමේදී, සෑම නිෂ්පාදනයකටම එකම පිරිවැය අදාල කෙරේ.
- නිමවුම්හ බර පදනම මත පිරිවැය ගණනය කර ගණන් බැලෙන එකිනෙක නිෂ්පාදනයේ ලාභය, එකිනෙකට අනුකූල නොවේ. (will be inconsistent)

(c) රසායන ද්‍රව්‍යය A තවදුරටත් ක්‍රියාවලියකට භාජනය කළ යුතුද යන්න පිළිබඳ උපදේශය.

රසායන ද්‍රව්‍යය AA හි නිමවුම (කි.ග්‍රෑ.50,000 *98%)	කි.ග්‍රෑ. 49,000
	රු.
තවදුරටත් පිරිසැකසුම් කිරීමෙන් ලැබෙන අතිරේක අයතාරය (රු.220 x 49,000 කි.ග්‍රෑ.) – (රු.170 x 50,000 කි.ග්‍රෑ.)	2,280,000.00
අඩුකලා : තවදුරටත් පිරිසැකසුම් කිරීමේ පිරිවැය:	
තව දුරටත් පිරිසැකසුම් කිරීමේ පිරිවැය	(1,700,000.00)
දහන පිරිවැය : (50,000 x 2% x 140)	(140,000.00)
තව දුරටත් පිරිසැකසුම් කිරීමේ ශුද්ධ ලාභය	440,000.00
තව දුරටත් පිරිසැකසුම් කිරීමෙන්, ලාභයට ධන බලපෑමක් සිදුවන බැවින්, රසායන ද්‍රව්‍යය A හි මුළු නිමවුමම ප්‍රතිසැකසුම් කිරීම සුදුසුය.	

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය “එසේම” යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු “ආදර්ශ පිළිතුරු” ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දැක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,
02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිදු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිදු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙන්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩුකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනමින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

---

² 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
 සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.